

Міністерство
фінансів
України

Державна
податкова
служба України

ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Програма Європейського Союзу (ЄС)
з підтримки управління державними
фінансами в Україні

ЗАПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЧНОГО ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ про фінансові рахунки за стандартом CRS

CRS – це загальний стандарт звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки.

CRS був розроблений Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) з G20 та схвалений Радою ОЕСР 15 липня 2014 року.

CRS передбачає щорічний автоматичний обмін інформацією про визначені види фінансових рахунків між юрисдикціями, які приєдналися до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки. ДПС приєдналась до вказаної багатосторонньої угоди 19 серпня 2022 року.

Податкові органи юрисдикцій, які приєдналися до вказаної багатосторонньої угоди та імплементували CRS, щорічно отримують визначений масив даних в уніфікованому форматі щодо тих іноземних рахунків, які належать їх податковим резидентам, або які належать організаціям, що перебувають під контролем таких резидентів. У відповідь юрисдикції надають аналогічну інформацію податковим органам юрисдикцій-партнерів щодо рахунків їх податкових резидентів. Збір інформації про рахунки, що підлягає обміну, здійснюють визначені види фінансових установ, які подають звіти податковим органам юрисдикцій, де вони здійснюють діяльність.

ЗА ЯКИМ ПРИНЦИПОМ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ АВТОМАТИЧНИЙ ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ФІНАНСОВІ РАХУНКИ?

Юрисдикція А

Компетентний орган
Юрисдикції А

Фінансова установа
Юрисдикції А

Надається інформація про фінансові рахунки, які ведуть банки, страховики, інвестиційні компанії та ін., та які належать нерезидентам, а саме: (1) ім'я (найменування) власника, його адреса, податкове резидентство, податковий номер, дата та місце народження, (2) дані про фінансову устанovu, (3) дані про рахунок: залишок, доходи та обороти за рахунком (залежить від виду рахунку), дивіденди, проценти, інші доходи

Юрисдикція Б

Компетентний орган
Юрисдикції Б

Фінансова установа
Юрисдикції Б

* КБВ – це кінцевий бенефіціарний власник

- Щорічний обмін визначеного масиву даних в уніфікованому форматі
- Фінансові установи здійснюють збір інформації про фінансові рахунки, які належать фізичним особам та організаціям – нерезидентам, а також організаціям, у яких КБВ* – нерезиденти
- Дані, що передаються, дають змогу ідентифікувати власника, фінансову устанovu та вартість активів, які зберігаються на рахунок

16 листопада 2022 року з метою імплементації CRS Верховна Рада ухвалила у першому читанні законопроект, що вносить зміни до Податкового кодексу України та інших актів законодавства.

Законопроект вимагає від підзвітних фінансових установ (приклади таких установ надані далі) вживати заходи належної перевірки до фінансових рахунків для встановлення того, чи підлягають рахунки автоматичному обміну (чи є рахунки підзвітними). Якщо рахунок є підзвітним (підлягає обміну), фінансова установа зобов'язана включити відомості про рахунок до звіту про підзвітні рахунки та подати цей звіт до ДПС.

Правила перевірки рахунків для визначення їх підзвітності викладені у розділах II – VIII CRS. З текстом перекладу CRS українською мовою можна ознайомитись за посиланням: https://tax.gov.ua/data/material/000/496/606248/SRS_pereklad_ukra_nskoyu.pdf

Які категорії організацій підпадають під термін «фінансова установа» за визначенням CRS?

депозитарна установа
(банки, кредитні спілки та ін.);

кастодіальна установа
(депозитарні установи, що здійснюють депозитарну діяльність, інвестиційні фірми та ін.);

інвестиційна компанія
(інвестиційні фірми, інститути спільного інвестування та ін.);

визначена страхова компанія
(страховики, недержавні пенсійні фонди).

Організація визначає свій статус для CRS (а саме, чи є вона підзвітною фінансовою установою) самостійно. Цей статус не залежить від того, чи є особа фінансовою установою (має ліцензію) відповідно до законодавства України у сфері регулювання фінансових послуг. «Непідзвітні фінансові установи» - організації, які відповідають критеріям розділу VIII CRS (мають низький ризик бути використаними для приховання активів від оподаткування). Такі непідзвітні установи не зобов'язані перевіряти фінансові рахунки та подавати за ними звітність.

Організації, які є підзвітними фінансовими установами, зобов'язані застосовувати заходи належної перевірки до фінансових рахунків їх клієнтів для встановлення підзвітності рахунків. У стандарті використовується термін «підзвітна юрисдикція». Для цілей перевірки рахунка підзвітною є будь-яка юрисдикція крім України та США. Для цілей подання звітності (звіту про підзвітні рахунки) підзвітною є лише та юрисдикція, якій ДПС зобов'язана передавати інформацію відповідно до багатосторонньої угоди CRS.

Автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки здійснюється за резидентством клієнта.

Для цілей CRS існує два види клієнтів:

фізичні особи

організації

(не плутати з юридичною особою, тому що термін «організація» є ширшим та включає будь-які правові утворення)

- Якщо клієнт – фізична особа, податковий статус клієнта потрібно перевіряти у всіх випадках
- Якщо клієнт – інша фінансова установа, то такий рахунок не підлягає перевірці за правилами CRS
- Якщо клієнт є нефінансовою організацією (юридичною особою, партнерством, трастом чи іншим правовим утворенням), то в певних випадках, окрім резидентства самої організації, додатково потрібно встановлювати податковий статус кінцевих бенефіціарних власників (контролюючих осіб) організації

НЕФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ (НФО) ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА «АКТИВНІ» ТА «ПАСИВНІ»

Якщо НФО є «пасивною», то потрібно визначити податковий статус також для усіх контролюючих осіб НФО (КБВ), як зображено на схемі нижче.

НФО є «пасивною», якщо вона не відповідає ознакам «активної» НФО.

Ознаки «активної» НФО:

Пасивні доходи <50% валового доходу та активи, що приносять пасивні доходи, <50% усіх активів НФО за попередній календарний рік

Публічні компанії та їх пов'язані особи

Неприбуткові організації, урядові організації та міжнародні організації

Новостворені НФО (протягом 24 місяців після реєстрації), які не планують надавати фінансові послуги

НФО, що не були Фінансовими Установами протягом останніх 5 років та перебувають у процесі реорганізації (ліквідації)

ЗАПЛАНОВАНІ СТРОКИ ПЕРЕВІРОК ФІНАНСОВИХ РАХУНКІВ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ПРО НИХ В УКРАЇНІ

Стандарт CRS містить окремі правила належної перевірки для рахунків відкритих до та після дати впровадження вимог CRS, а також для рахунків фізичних осіб та рахунків нефінансових організацій.

За часом відкриття фінансові рахунки поділяються на два типи:

- «нові рахунки»
- «існуючі рахунки»

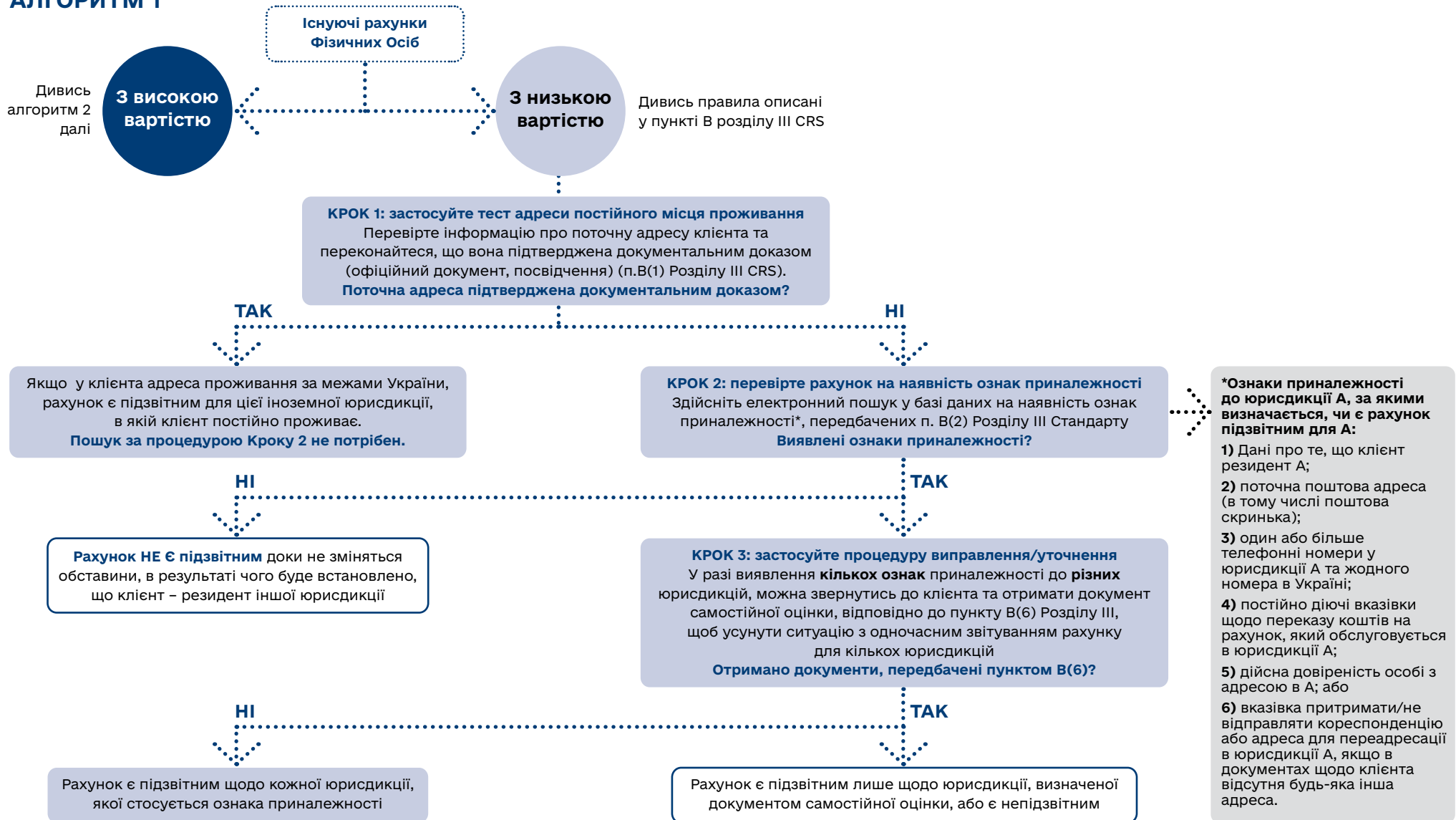
Залежно від типу встановлені окремі правила належної перевірки (НП) рахунків та строки для завершення цієї перевірки. Оскільки законопроект ще не прийнято, наведені у таблиці терміни є орієнтовними та надаються для прикладу (1 липня 2023 року – дата, з якої застосовується CRS).

ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО ПРАВИЛА НАЛЕЖНИХ ПЕРЕВІРОК НИЖЧЕ

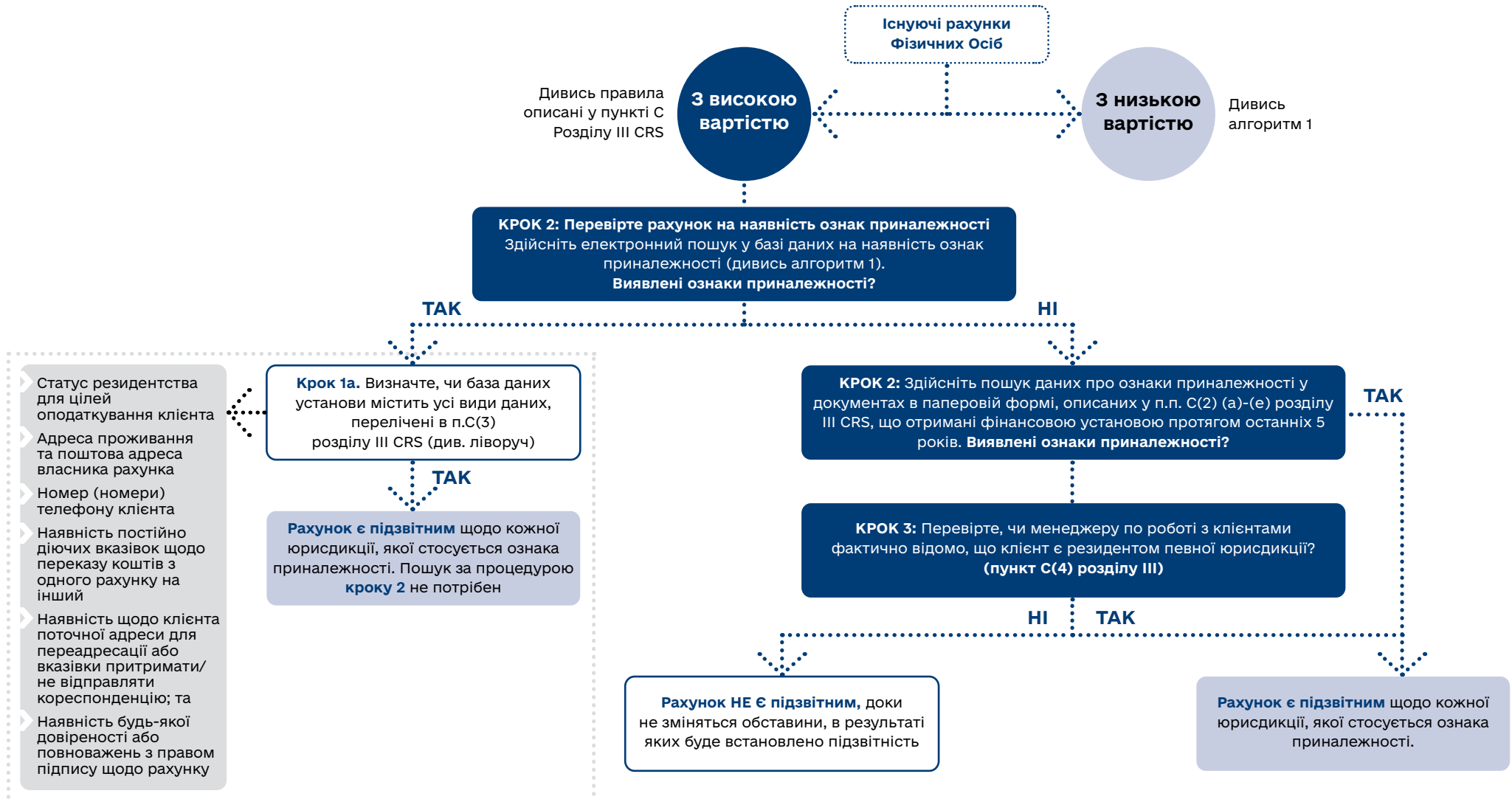
Фінансовий рахунок		Термін завершення НП	Термін для включення у звіт про підзвітні рахунки	Очікувані дати обміну з іншими країнами
Нові рахунки (відкриті, починаючи з 1 липня 2023)		31 грудня 2023	1 липня 2024	30 вересня 2024
Існуючі рахунки (ведуться підзвітною фінансовою установою) станом на 30 червня 2023	Рахунки з високою вартістю (для ФО)	31 грудня 2023	1 липня 2024	30 вересня 2024
	Рахунки з низькою вартістю (для ФО)	31 грудня 2024	1 липня 2025	30 вересня 2025
	Рахунки організацій*	31 грудня 2024	1 липня 2025	30 вересня 2025

- **Рахунки з високою вартістю:** рахунки фізичних осіб з залишком або вартістю понад 1 млн доларів США станом на 30 червня 2023
- **Рахунки з низькою вартістю:** рахунки фізичних осіб з залишком або вартістю, що не перевищує 1 млн доларів США станом на 30 червня 2023
- ***Рахунки організацій** з залишком або вартістю, що перевищує 250 тис. доларів США станом на 30 червня 2023
- **Рахунки організацій** з залишком або вартістю, що не перевищує 250 тис. доларів США станом на 30 червня 2023, підлягають НП після перевищення балансу (вартості) порогу у 250 тис. доларів США

Належна перевірка (due diligence) рахунків фізичних осіб: існуючі рахунки (дивись розділ III стандарту CRS). АЛГОРИТМ 1

Належна перевірка (due diligence) рахунків фізичних осіб: існуючі рахунки (дивись розділ III стандарту CRS). АЛГОРИТМ 2

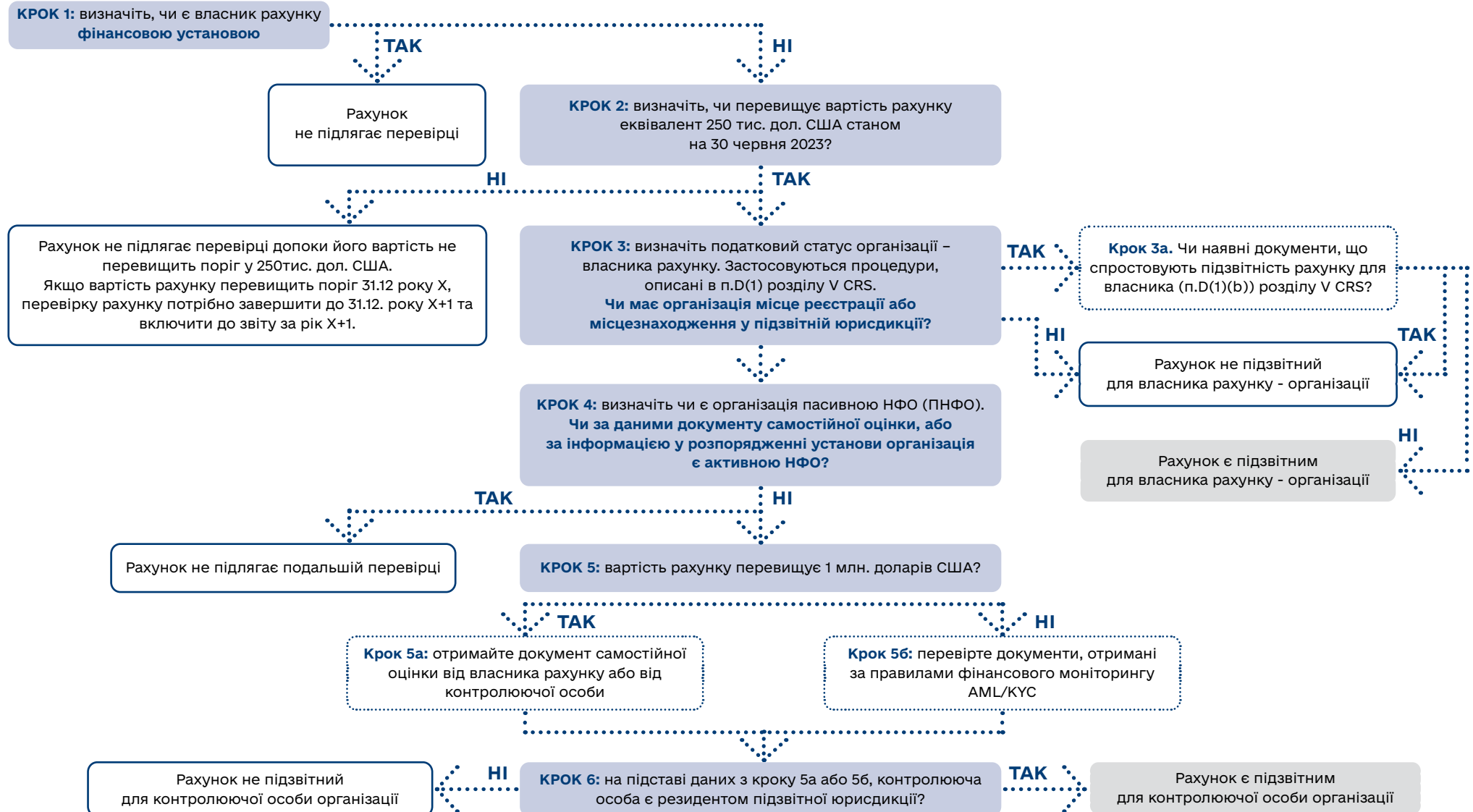

Належна перевірка (due diligence) рахунків фізичних осіб: нові рахунки – розділ IV CRS

- При відкритті нових рахунків фізичних осіб, незалежно від вартості рахунку, підзвітна фінансова установа завжди зобов'язана отримати документ самостійної оцінки CRS.
- Фінансова установа має право покладатись на документ самостійної оцінки, якщо немає підстав вважати, що надана інформація неточна або недостовірна. Достовірність перевіряється на основі інформації, отриманої фінансовою установою у зв'язку з відкриттям або веденням рахунку, у тому числі будь-якої документації, зібраної відповідно до процедур фінансового моніторингу.

Належна перевірка рахунків організацій: існуючі рахунки

Належна перевірка рахунків організацій: нові рахунки

